

Tema 4. EVALUAREA IMPACTULUI DE GEN

4.1. CONȚINUTUL, ROLUL ȘI NECESITATEA EVALUĂRII IMPACTULUI DE GEN.

Conținutul Evaluării Impactului De Gen

- detectarea disparităților și consecințelor induse în bază de gen a politicilor, programelor și proiectelor;
- reducerea consecințelor negative ai politicii asupra genului defavorizat;
- promovarea, susținerea și monitorizarea impactului pozitiv.

Conceptul de Evaluare a Impactului de Gen

Evaluarea impactului de gen este procesul de comparare și de apreciere, în conformitate cu criteriile relevante de gen, a situației actuale și tendinței de dezvoltare așteptată ca rezultat al implementării politicii propuse.

Evaluarea impactului de gen rezidă în estimarea diferitelor efecte (pozitive, negative sau neutre) ale oricărei politici sau activități implementate ca elemente specifice în ceea ce privește egalitatea de gen

Ex-ante

estimarea, în mod preventiv, a probabilității ca efectele unei anumite decizii să aibă consecințe pozitive, negative sau neutre de gen

Operativă

efectuată în scopul de a modifica consecințele negative neașteptate ale unei politici în vederea realizării obiectivelor pozitive ale egalității de gen

Ex-post

constă în detectarea disparităților și consecințelor induse de gradul de diferențiere în bază de gen a politicilor și programelor

ÎNTREBARE-CHEIE

În cadrul evaluării impactului de gen:

O lege, o politică sau un program

reduce, menține sau mărește

inegalitățile de gen între femei și bărbați?

DIFERENȚELE DINTRE STUDIILE DE GEN

ANALIZA DE GEN	EVALUAREA IMPACTULUI DE GEN
<ul style="list-style-type: none">• Este efectuată în cadrul activităților de proiectare sau planificare a programului;• Analizează contextual aspectele de gen în care funcționează programul.	<ul style="list-style-type: none">• Este realizată la inițierea, în timpul implementării proiectului sau ca parte a evaluării finale;• Apreciază efectele programului/ proiectului (atât procesele tehnice și instituționale, cât și rezultatele);• Evaluează măsura în care programul integrează aspectele de gen în activitățile și procesele instituționale.
<ul style="list-style-type: none">• Ajută la <u>înțelegerea rolurilor, responsabilităților, statutului și inegalităților de gen</u>, astfel încât acestea pot fi folosite ca informații pentru proiectarea, implementarea, monitorizarea și evaluarea programelor;• Este realizată: în birou, prin analiza datelor dezagregate și în teren, prin interviuarea beneficiarilor și altor părți implicate;• Include recomandări cu privire la modul de a integra aspectele de gen în activitățile programate.	<ul style="list-style-type: none">• Evaluează rezultatele programului și efectele asupra participațiilor de sex diferit;• Este realizată prin <u>proces de cercetare similare cu analiza de gen</u>, dar include <u>o abordare mai cuprinzătoare de activități și inițiative existente</u>;• Include componente ale analizei de gen, în special, dacă aceasta nu a fost realizată anterior;• Include recomandări și lecții de învățat.

Evaluarea impactului de gen

- un instrument transformator de definire a obiectivelor egalității de gen și de formulare a politicii;
- contribuie la îmbunătățirea politicilor și a legislației și, respectiv, situației femeilor, bărbaților, fetelor, băieților;
- poate genera unele reorientări majore ale politicilor în derulare prin eliminarea sau atenuarea efectelor discriminatorii.

Activitatea practică 4.1.

Înțelegerea conținutului și beneficiile evaluării
impactului de gen

Activitatea practică 4.2.

Evaluarea impactului de gen – etapa de identificare a mecanismului de creare a inegalităților

4.2. MODELE ȘI CADRUL GENERAL AL PROCESULUI DE EVALUARE IMPACTULUI DE GEN

Moduri de aplicare a Evaluării impactului (EI) de gen:

- ca instrument autonom, de sine stătător pentru o politică, un program, studiu dintr-un singur domeniu separat;
- o evaluare complementară la alte evaluări – când este compatibilă cu alte evaluări de impact, de exemplu: EI social, EI de mediu, EI în comerț, EI al sărăciei – chiar EI economic și EI financiar;
- într-un mod integrat - când este aplicat în cadrul unui proces complex de integrate în toate etapele și procesele, cu alte cuvinte, abordare integratoare a egalității de gen.

Etapa 1. Pre-test de verificare a relevanței dimensiunii de gen

- Propunerea este adresată unuia sau mai multor grupuri-țintă? Va afecta aceasta viața de zi cu zi a unei părți a populației?
- Există diferențe între femei și bărbați în acest domeniu de politică (cu privire la drepturile, resursele, participarea, valorile și normele ce țin de gen)?

Etapa 2. EVALUAREA DEPLINĂ A IMPACTULUI DE GEN

Participarea (structura pe sexe a populației/grupurilor-țintă, reprezentarea femeilor și bărbaților în pozițiile de decizie);

Resursele (distribuirea resurselor vitale, precum timpul, spațiul, informațiile și banii, puterea politică și economică, educația și instruirea, activitățile și cariera profesională, noile tehnologii, serviciile de îngrijire a sănătății, spațiul de locuit, mijloacele de transport, timpul liber);

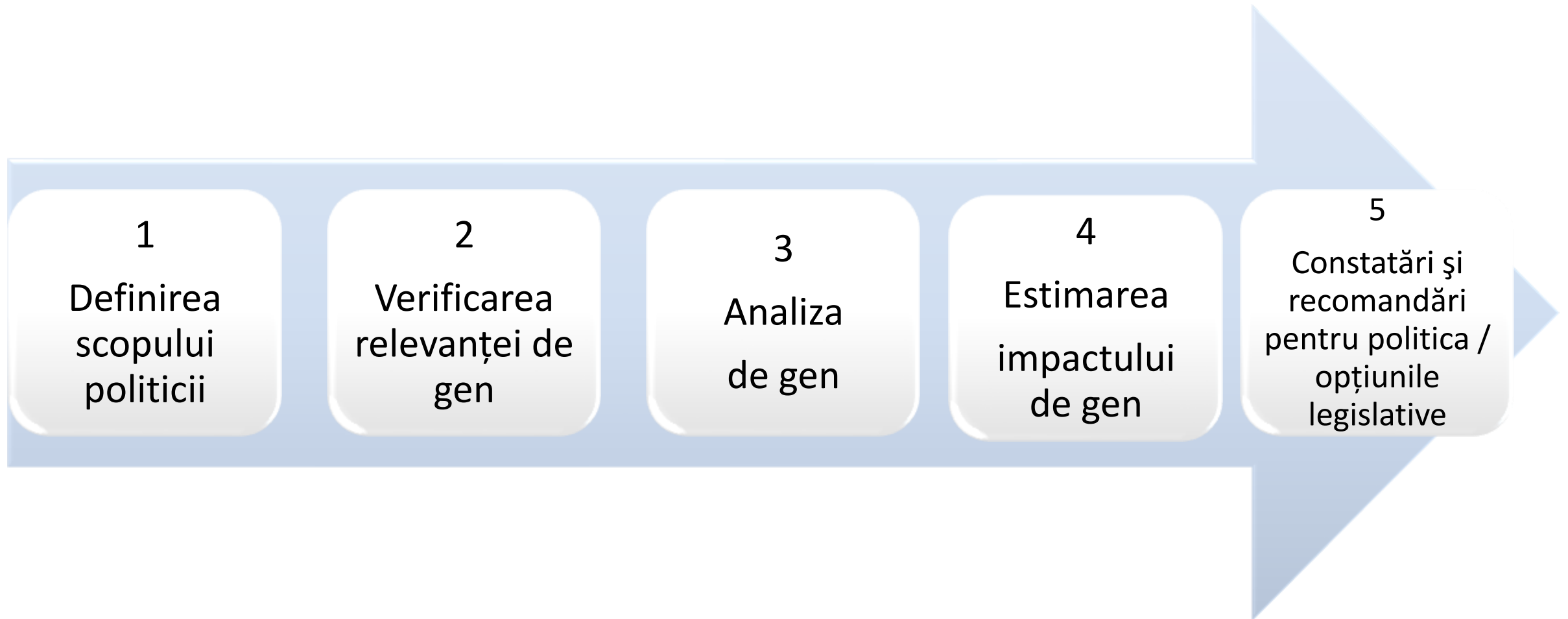
Normele și valorile, care influențează rolurile de gen, diviziunea muncii pe criterii de gen, atitudinile și comportamentul femeilor și bărbaților și inegalitățile referitoare la valoarea atribuită bărbaților și femeilor sau caracteristicilor masculine și feminine;

Drepturile, care țin de prevenirea discriminării de gen directă sau indirectă, de drepturile omului, în general, inclusiv libertatea de a nu fi hârțuit/ă sexual și de a nu fi supus/ă la degradare sexuală, accesul la justiție, mediul juridic, politic sau socio-economic.

Metoda II. GIA (evaluarea impactului de gen), după Marie Crawley and Louise O'Meara

Etapa	Întrebările
Etapa 1	✓ Ce știm despre experiențele, situațiile și rolurile diferite ale bărbaților și femeilor care ar putea avea impact asupra modului în care aceștia să se implice sau sunt afectați de această acțiune? Utilizați statisticile și datele dezagregate pe sexe.
Etapa a 2-a	✓ Care sunt implicațiile pentru acțiunile în curs de evaluare?
Etapa a 3-a	<ul style="list-style-type: none"><li data-bbox="491 786 2410 911">□ Având în vedere aceste implicații, ce trebuie să facem pentru continuarea acțiunii de promovare a egalității de șanse pentru femei și bărbați?<li data-bbox="491 986 2410 1168">□ Dacă oricare dintre implicațiile identificate mai sus sunt „probleme” macro, ce se poate face în domeniul de activitate al dvs. pentru a asigura progresul în acest domeniu?
Etapa a 4-a	<ul style="list-style-type: none"><li data-bbox="491 1225 1640 1275">□ Ce indicatori veți folosi pentru a măsura succesul?<li data-bbox="491 1289 1982 1339">□ Care sunt obiectivele în legătură cu fiecare dintre acești indicatori?

Principalele acțiuni al procesului evaluării cadru general al evaluării

Activitatea practică 4.3.

- Implementarea procedurii de evaluarea impactului de gen la nivel guvernamental.

Experiența Belgiei

Activitatea practică 4.4.

Studiu de caz: R. Moldova

Metodologia de analiză a integrării dimensiunii de gen în politicile publice 2013-2016

Metodologia de estimare a relevanței politicilor publice 2013-2016

Centrul „Parteneriat pentru Dezvoltare” (CPD)

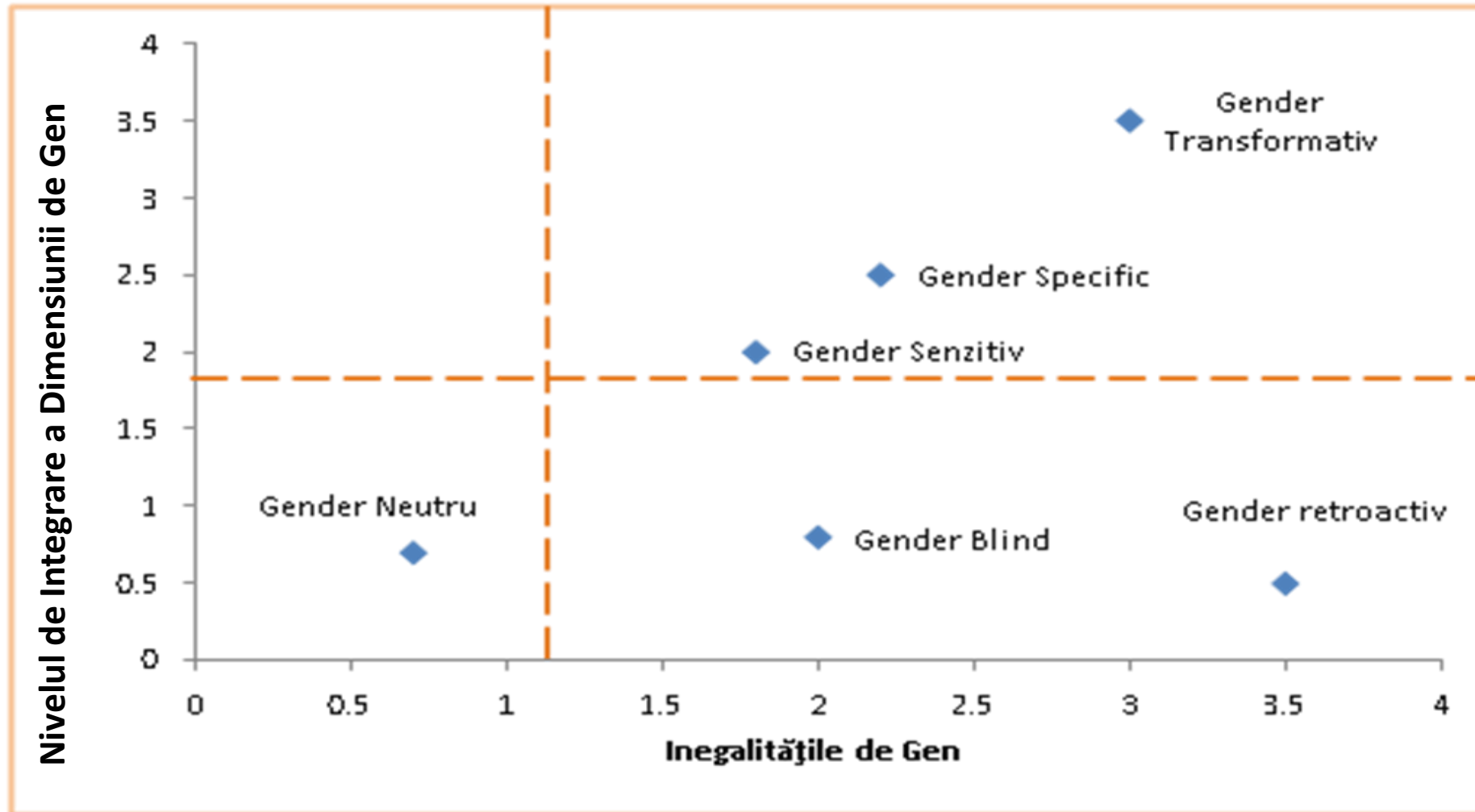
Nivelul integrării dimensiunii de gen în 13 strategii/politici publice adoptate în perioada

2015-2016 = 0,88

2013 = 0,79

2014 = 0,93

Poziționarea politicilor prin prisma sensibilității la gen

Sursa: *De ce nu am redus inegalitățile de gen. Indexul integrării dimensiunii de gen în politicile publice 2013-2016*, p.5
Disponibil: <http://www.progen.md/index.php?pag=n&opa=view&id=415&tip=publicatii&start=10&l>

Mărimea indicatorilor situate între 0,0 – 0,5

Indicator de evaluare	numărul strategiilor cu nivelul $\leq 0,5$
Datele utilizate și generate pe problemă sunt dezagregate pe criteriul de sex.	10
Analiza cauzelor care determină inegalitățile de gen	10
Cadru de monitorizare și evaluare sensibil la dimensiunea de gen.	10
Planul de acțiuni măsuri speciale pentru femei care reprezintă grupuri vulnerabile (de etnie Roma, femei cu dizabilități, etc).	8
Sunt identificate nevoile/preocupările specifice de gen.	7
Analiza problemei/ contextului a fost realizată într-o manieră sensibilă la dimensiunea de gen.	6
Planul de acțiuni determină realizarea obiectivelor egalității de gen	5
Există alocații financiare specifice pentru realizarea obiectivelor de atingere a egalității de gen, cât și a acțiunilor speciale.	5

Activitatea practică 4.5.

Evaluarea instituției prin prisma aspectelor de gen în baza Listei de Verificare

Structura Cadrului general de integrare a egalității de gen include:

Capacitățile tehnice: abilitățile funcționarilor în realizarea analizei de gen; adoptarea (crearea) sistemelor de date dezagregate; dezvoltarea procedurilor și instrumentelor sensibile la gen;

Cultura organizațională: structura administrativă și a personalului gender echilibrată; aprecierea egală a femeilor și bărbaților la locul de muncă; codul și modelele de comportament ale organizației; comunicarea privind egalitatea de gen;

Responsabilitate: determinarea și evaluarea obiectivelor anuale privind egalitatea de gen, stimulente și recompense; egalitatea de gen devine componenta descrierii postului, a planurilor de acțiuni și a evaluării performanței.

Voința politică – suportul și implicarea top-managementului/ leadership – se referă la instituționalizarea politicilor și a procedurilor prin prisma aspectelor de gen; este reflectat în timpul, resursele financiare, alocații bugetare, politica instituției, susținerea publică în comunicate scrise și vorbite etc.;